GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12— miesięcznie złp. 4. —Numer pojedyńczy gr. 6.

№ 49

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 18 Lutego 1828 roku w Poniedziałek

Wiadomości Krajowe i Zagraniczne

KROLESTWO POLSKIE. — *Warszawa.* — Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć raczył postanowieniem z dnia 24 stycznia (15 lutego) r. b. najłaskawiej zaszczycić orderem S. Stanisława III klassy JPP. Hilarego Ostrowskiego, naczelnika wydziału dyrekcji kontrolli w kommisji rządowéj przychodów i skarbu, Józefa Djonizego Minasowicza, urzędnika służby ogólnéj w téjże kommissji rządowéj. Piotra Michałowskiego, radcę górniczego, naczelnika oddziału hut.

— W dniu 24 stycznia r. b. odbył się sejmik powiatu konieckiego, na którym obrani zostali: JW. Roman Sołtyk dziedzic Chlewisk posłem na sejm, na członków zaś rady obywatelskiéj WW. Karol Wolski i Jan Wasilewski. — W dniu 28 t. m. odbył się sejmik powiatu sandomierskiego, na którym większością głosów obrani radcami wojewódzkiemi: WW. Cyprjan Baczyński i Stanisław Krzesimowski. — Na Sejmiku powiatu radomskiego dnia 31 z. m. odbytym, obrany został na posła JW. Franciszek Sołtyk dziedzic dóbr Piastowa i innych; na radców zaś wojewódzkich, WW. Szczepan Potkański i Antoni Szczepanowski. — Na zgromadzeniu gminném okręgu radzyńskiego odbytém d. 1 lutego r. b. obrani zostali: deputowanym na sejm W. Michał Dunin Borkowski dziedzic dóbr Zelizna i innych, a radcą wojewódzkim W. Jan Niepokojczycki współdziedzic dóbr Sosnowicy.

—Na ostatnim koncercie Karóla Lipińskiego znajdowało się 700 osób. Dochód z tego koncertu na jaki zamiar artysta życzy aby został użyty, objaśni następny wyjątek z prośby jego podanéj rządowi. — »Chwilowe na raz jeden wsparcie nie zaspokaja ciągle trwających potrzeb, ani też spodziewany z koncertu mego dochód mógłby być na ten cel wystarczającym. Pragnę myśl moję zwrócić na przyszłość; oddając i tę chęć i szczupłą ofiarę pod dobroczynną opiekę władzy, która w mądrości swojéj znajdzie najskuteczniéjsze zachęty i środki, równie do utrzymania jak do pomnażania tego funduszu, któryby wzrastając, mógł kiedyś z procentów swoich nieść stałą pomoc wdowom i sierotom artystów orkiestry teatru narodowego, potrzebującym zasiłku. Nie wątpię, iż do téj instytucji, chętnie się przyłożą przejeżdzający przez tę stolicę artyści zagraniczni, że miejscowi podobnież będą mogli corocznie pomnażać przez dawanie w tym celu jednéj przynajmniéj akademji muzycznéj, że nawet amatorowie, nie odmówią przykładać się do jéj utrzymania.”

—*Urządzenie towarzystwa oszczędności* wraz z dwiema uchwałami rady administracyjnéj; w jednéj xiążeczce wydrukowane, sprzedają się w xięgarni N. Gliksberga typografa uniwersytetu, przy ulicy miodowéj Nr. 486, po groszy 20 exemplarz. Dwie tabelle wykazujące obrachowanie korzyści i procentów z summ różnych w towarzystwie oszczędności złożonych, wyjdą późniéj z druku i osobno sprzedawać się będą w tejże xięgarni.

— W tych dniach wyszła z druku powieść oryginalna pod tytułem: Obłąkany z miłości. Nabydz iéj można w xięgarni Brzeziny. Prenumeratorowie zaś, dziełko to odbiorą tam, gdzie wzięli nań prenumeratę.

—Prenumerata na dzieło pod tytułem: *O środkach polepszenia pszczolnictwa i sposobach chodowania pszczół w prowincjach polskich, podług nowych odkryciów i ulepszeń, na długoletniém doświadczeniu opartych;* przez Mikołaja Witwickiego, we dwóch tomach in 8vo na dobrym papierze, które składać się będzie z arkuszy około 30. Załączone zostaną ryciny, wyobrażające plany założenia pasieki, pszczelni, stebnika, czyli lochu na zimowanie pszczół jarych, ula przez autora ulepszonego obok ulów powszechnie dziś u nas używanych i t. p. Nadto, przydane będą tablice rozchodów i przychodów pasiecznych, wykazujące procent roczny i różnicę jaka zachodzi w téj mierze między pszczolnictwem dotychczasowym i ulepszonym sposobem urządzoném. Pomienione dzieło przed 10 laty już było ułożone; o tém przekonywa część z niego wyjęta: *o karmieniu pszczół i środkach ratowania chorych*, która za sprawą znawców téj gałęzi przemysłu gospodarskiego, była kilkakrotnie po rozmaitych pismach przedrukowana. Tak dawniéj, jako i przez ten przeciąg czasu, jedynie się poświęcał autor w kilku prowincjach udoskonaleniu pasiek i sprawdzaniu odkryciów tak własnych, jako i cudzych w téj mierze uczynionych. Wiadomo krajowym i zagranicznym uczonym pszczolarzom, że jedną z najważniejszych przyczyn, jakie większym korzyściom z tego przemysłu wypłynąć mogącym, stawają na przeszkodzie, jest niedoskonałość ulów, powszechnie dziś używanych, przeto zastanawiał się ciągle autor, czyliby w téj rzeczy nie mógł sobie i ziomkom przynieść użytecznego ulepszenia. A gdy doświadczenia uczynione wskazały oczewiste korzyści z używanego oddawna ula, odważył

się to nie wielkie odkrycie, które raczéj jest ulepszeniem, od kilku wieków używanego na Podolu, Ukrainie w części Wołynia i Galicji ula *bezdenkiem* zwanego, podać pod sąd publiczności i uczonych. Towarzystwo król: warsz: przyjaciół nauk, na posiedzeniu publicznem w dniu 4 grudnia 1827 roku, przez jednego z swych szanownych członków, miało sobie udzieloną o wzmiankowanym ulu szczegółową wiadomość i uznało go pożytecznym. Dokładny wykład jego budowy, tudzież uwagi i objaśnienia tyczące się jego użycia, znajdą czytelnicy wsamém dziele. — Prenumerata opłaca się w stołeczném mieście Warszawie złp. 15; za granicą zaś złp. 17 z przyczyny nakładów przesłania. Każdy z prenumeratorów po wyjściu dzieła, odbierze je u właściwego kollektora. Prenumerować można w xięgarniach PP. Węckiego, Glücksberga, Brzeziny, Szteblera, w składzie Ciechanowskiego przy ulicy Podwale i w kantorze głównym Gazety polskiéj pod N. 163 przy ulicy Nowomiejskiéj. Na drugiéj stronie biletu prenumeraty wyciśnioną jest pieczęć. Późniéj wskazane zostaną miasta i miejsca za granicą królestwa polskiego, w których można będzie dostać biletów prenumeraty na rzeczone dzieł. Imiona prenumeratorów będą umieszczone w dziele które za trzy miesiące zacznie się drukować. Pochlebia sobie autor, że ziomkowie przychylą się do ogłoszenia pracy, mającéj dobro kraju na celu.

— Wyjątek z listu pisanego d. 6 b. m. z Wiednia do Lwowa. — „Na dniu 4 b. m. i roku, odbył w wiedeńskim uniwersytecie rozprawę dla dostąpienia godności doktora praw, pan Ludwik Pietrusiński Lwowianin. Z czyniących zarzuty oponentów, drugi w kolei p. Michał Suchorowski, filozofji i praw doktór, wybrał do roztrząśnienia zadanie: O usposobieniu Galicji do rękodzielni i handlu (Galiziens Anlagen zum Farbrikswesen und Handel), a przyznając zdatność kraju galicyjskiego względem ziemiaństwa, wywiódł przeszkody ku wzniesieniu rękodzielni i prowadzeniu handlu, z położenia kraju i charakteru ludów tenże zamieszkujących wypływające, które zarzuty jednak jak najzaszczytniéj zbiwszy broniący, okazał rzeczywiste usposobienie tak narodu, jako i ziemi posunienia do najwyższego stopnia doskonałości wszelkich rozgałęzień gospodarstwa narodowego. Nowość i interesowność przedmiotu, zajęła licznie zgromadzonych słuchaczy, tem więcéj, że dwaj wspomnieni ziomkowie, dobrze ojczyznę swoję znający, rozwinęli dokładnie jéj naturalne usposobienie i udatność, a nawet w silném spieraniu się, wszelkich zawad przemysł krajowy tłumiących nie spuszczając z oka, wykazali środki mogące wznieść ku doskonaleniu się i przewyższeniu innych krajów sąsiedzkich. Bawiący w Wiedniu p. Jan Tuczyński, chlubnie umiejętności lekarskiej poświęcający się, wygotował dziełko, które, bez wątpienia, każdego znawcę mowy naszéj zająć zdoła; jest to z wielką usilnością uczyniony: rozbiór języka polskiego, który dobrym układem, treściwością i wielą właściwościami się zaleca, a z przyjemnego i łatwego do pojęcia wykładu, wskazania nowego sposobu i zgłębienia mowy naszéj, zasługuje, by jak najprędzém za pomocą druku ogłoszeniem, pomnożył tę tak ważną część w literaturze mowy ojczystéj. — P. Julian Niklewicz rówwnie w Wiedniu bawiący i także przykładający się do medycyny, podjął się pracy, wskazania na zasadach Mrozińskiego cudzoziemcom (szczególniéj Niemcom) drogi nauczenia się języka polskiego, a praca ta bliska już prędkiego ukończenia, obiecuje choć jednę dla cudzoziemców, w języku upowszechnionym niemieckim gramatykę, przy któréj pomocy, zasad mowy naszéj z łatwością nabyć będą mogli. Wspomnionego p. Suchorowskiego prawnicza rozprawa w języku niemieckim napisana: O testamentach uprzywilejowanych w ogólności, a wojskowych wszczególności, ma bydź umieszczona w niemieckiém piśmie prawniczém profes: Wagnera. Z pism, literatury narodów słowiańskich dotyczących, wiele wtym roku spodziewamy się, i nie wątpimy, że wkrótce coś wyjdzie. Dotychczas wydano tylko almanach serbski: Gwiazda zaranna. Uczony i z dzieł swych powszechnie znany wydawca tegoż, p. Wuk Stefanowicz Karadszic, umieścił wtym, najmniéj od przeszłorocznego dwa razy większym almanachu, wyborną rozprawę o głównych zakończeniach rzeczowników i przymiotników w języku serbskim; pierwszy rok wojny serbskiéj przeciw Dakom e t. c. (zK. War.)

ROSSJA. — z *Petersburga dnia 2 lutego.* Najjaśniéjszy Cesarz Jmci, mianował dowódzcę oddzielnego korpusu kaukaskiego, jenerała-porucznika Paszkiewicza, kawalerem wielkiego krzyża S. Jerzego. — Wykazy z roku 1826 podane rządzącemu synodowi z 38 djecezji względem ilości zawartych małżeństw, nowo-narodzonych i zmarłych, prawowiernego wyznania grecko-rossyjskiego, przedstawiają następujący wypadek. Małżeństw 384,787, urodzonych płci męzkiéj 857,469, płci żeńskiéj 787,554, czyli razem 1,645,023; umarło płci męzkiéj 606,881, płci żeńskiéj 587,756, czyli razem 1,194,637; a zatém urodziło się więcéj niż umarło w r. 1826: płci męzkiéj 250,588, płci żeńskiéj 199,798, czyli razem 450,386. — Donoszą z Odessy pod dniem 6 stycznia r. b. co następuje: »Zima w tym roku nadzwyczajnie jest tęga. Pierwszy mróz pół stopnia tylko wynoszący, dał się uczuć 6 listopada; według dostrzeżeń starych mieszkańców, mróz ten był przepowiednią zimy nadzwyczaj mroźnej, i to samo powtórzył nam dziennik Odessy. W ciągu drugiéj połowy grudnia mrozy były bardzo ostre, i podniosły się aż do 16 stopni. Wczoraj nawet termometr wskazywał 22 stopni, a dziś 23. Zimno to nadzwyczajne tém bardziéj dokucza, że gmachy odeskie budowane są z kamienia bardzo dziurkowatego, piece także nie bardzo dobre, a mieszkańcy południa z zwykłéj im nie dbałości nie opatrują się w sposoby ochronienia się od zimna; wielu z pomiędzy nich niéma nawet ubiorów zimowych. Z drugiéj strony, wielkie te zimna przyniosą dla kraju pomyślne skutki. Pierwszym, po zimie ostréj będzie żniwo obfite, niezbędnie potrzebne dla okolicy, która od lat kilku po sobie idących, nędzne tylko miała zbiory; gąsienice szarańczy zupełnie wyniszczają, a na koniec jeziora i stawy zostaną napełnione po stopnieniu śniegu, którego bardzo wielki spadła ilość; przez to trzody w roku bieżącym nie ucierpią od suszy, co rok pomiędzy niemi tak wielkie zrządzającéj zniszczenie."

(D. P.)

ANGLIA. — z *Londynu d.* 1 *lutego.* Uważają za rzecz szczególną w dzisieiszym składzie ministrow, że niemal wszyscy członkowie gabinetu, rospoczynali swoj zawód polityczny w Irlandji. — Kurjer zapewnia, że mianowanie xięcia Wellingtona pierwszym ministrem, zrobiło bardzo pomyślne wrażenie za granicą. — Glob and Traveller powiada: roschodzi się wiadomość o odwołaniu admirała Codringtona, a nawet ma już być kto inny w miejsce jego mianowany. — Słychać, że pierwszém dziełem nowych ministrow, ma być przywrócenie milicji konnéj którą dawnieisi ministrowie znieśli. — Pan Mundford były redaktor Kurjera, napisał do wydawcy jednéj z gazet porannych, list wyjaśniający powody dla których ministrowie przy dalszéj redakcji Kurjera utrzymać go niechcieli, a temi są: że wspierał administrację Kanninga, i że po śmierci jego, miał mowę pochwalną tego statysty. Teraźnieiszy wydawca Kurjera P. Street, umieścił list ten dosłownie w piśmie swojém. — Dnia wczorajszego odbyło się zgromadzenie dyrektorów Tunelu; (drogi podziemnéj pod Tamizą) przyjemnie jest widzieć, że skutek odezwy do składek dobrowolnych przewyższył wszelkie nadzieje. Wyczerpano już wodę na 15 stóp, i otwór zdaje się już w części zatkany. Inżenjerowie spuszczali się w dzwonie na dno Tamizy i potwierdzili pomyślne nadzieje. Zwłok utonionych ieszcze nieznaleziono. — Liverpool dało przed 3 laty, piękny przykład do naśladowania dla miast innych, zakładając cmentarz godny tak wielkiego miasta; nazwano go Necropolis. (Miasto umarłych.) — Odebrano tu listy z Kartageny w Ameryce połud z daty 9 grudnia, podług których miasto Bogota ucierpiało przez okropne trzęsienie ziemi; większa część kościołów i gmachów publicznych, niemniéj bardzo wiele domów prywatnych, albo zniszczone zostały, albo ucierpiały bardzo wiele. Także i w okolicy miasta było mocne wstrząśnienie ziemi. — Kongres kolumbijski wydał wyrok, który potwierdził Boliwar, uznający dług narodowy z pożyczki P. Zea, wynoszący 2 mill., pozniejszą 4,750,000 dol. i inne; od pożyczek zagranicznych przyznany jest 6 pc. od krajowych 5 p c. — Dnia 9 stycznia stanął na wyspie Ma cie hr. Capodistrias; dnia 15 udaje się wdalszą drogę na okręcie angielskim, dwa okręty innych mocarstw będą mu towarzyszyły. (G.H.)

FRANCJA. — z *Paryża d.* 6 *lutego.* Wczoraj o godzinie 1 po południ udał się król przez galerję Muzeum do Luwru, w celu zagajenia tegorocznego sejmu. Poprzedzali króla ministrowie i wielcy dygnitarze, a za nim postępowali, xiążęta Orleanu, Chartres i Delfin. Dwadzieścia jeden wystrzałów działowych dało znać, że orszak z miejsca ruszył. W publicznéj sali przyjmowały króla dwie deputacje, jedna złożona z 12 parów z kanclerzem na czele, druga z 25 deputowanych. Król J. rozmawiał przez niejaki czas z osobami do deputacji należącemi, a następnie wszedł do sali posiedzeń, w któréj niezwłocznie rozległ się okrzyk: niech żyje król! Po prawéj stronie tronu zajął miejsce Delfin, po lewéj xiąże Orleanu, a obok Delfina, xiąże Chartres. Przed królem po lewéj stronie, stał kanclerz Francji. Po lewéj i prawéj przed stopniami tronu, stali ministrowie sekretarzej stanu, ministrowie stanu, marszałkowie Francji, kawalerowie pierwszych orderów, sześciu radców stanu i tyleż referendarzy. Parowie zajęli ławki po lewéj stronie przed królem. Na oddzielnéj trybunie zajmowały miejsce xiężniczki domu królewskiego z młodym xięciem Bordeaux, ubranym w uniform pułkownika od kiriserów. Całe zgromadzenie stało z odkrytemi głowami. Król rzekł: „Mości Panowie parowie, usiądźcie.„ Kanclerz uwiadomił deputowanych, że król pozwala im usiąść. Następnie powiedział król taką mowę: „Mości Panowie! Z jednakowém zawsze ukontentowaniem widzę was około tronu mojego zgromadzonych i donoszę wam o położeniu Francji. Stósunki moje z mocarstwami europejskiemi ciągle są przyjacielskie; tylko sprawa na wschodzie stawia niejakie trudności; lecz traktat, który wraz z królem angielskim i cesarzem rossyjskim podpisałem, wskazał podstawy do przywrócenia pokoju w Grecji i ciągle mogę jeszcze mieć nadzieję, że usiłowania moich sprzymierzonych, podobnie jak moje własne, pokonają opór Porty bez pomocy siły. Niespodziewana bitwa nawaryńska stała się sposobnością dla sławy naszéj broni i zarazem najświetniejszą rękojmią ścisłego połączenia mocarstw sprzymierzonych. Półwysep pirenejski był dla nas przez długi czas przyczyną wielu ofiar; te zbliżają się już do końca. Zabespieczone mając granice, zajmuje się Hiszpanja wewnątrz wytrwale przytłumieniem smutnego zarodu niesnasek domowych; wszystko mi zapowiada, że wkrótce zgodnie z królem, moim synowcem, ojczyznie żołnierzy moich, powrócić, i zdjąć będę mógł z ludów moich obarczający ciężar. Ścisła blokada, która z dniem ustanie, w którym otrzymam należne mi zadosyć uczynienie, naciska i karze Algier, a ochrania bandel francuzki. Na morzach dalekich i pod niepewném panowaniem dopiero powstających rządów, doznała bandera nasza niejakich pokrzywdzeń; lecz rozkazałem żądać sprawiedliwych wynagrodzeń i przepisałem postępowanie, które ma zabezpieczyć od wszelkiej szkody majątek moich poddanych. Gdy tak, Mości Panowie, spokojnym wzrokiem zewnątrz Francji mogę spoglądać, niemniejsze widzę pobudki bezpieczeństwa w stanie wewnętrznym mojego królestwa. Przekonacie się z dokumentów, które wam przełożone będą, że jakkolwiek się zmniejszył dochód z rozmaitych podatków, jednak zródła naszego bogactwa, żadnéj uciskającéj nie doznały przerwy. Nadzwyczajne okoliczności sprawiły pomnożenie wydatków, na które w razie potrzeby należy obmyśléć środki. Rozkazałem moim ministrom, zdać wam z tego sprawę, i zarazem poleciłem im, aby ściśle przestrzegali oszczędność. Powołałem mojego syna, do pośredniczenia w awansach wojskowych, i mam nadzieję, że w postanowieniu tém, ujrzy wojsko najpewniejszy dowód mojéj życzliwości. Postępujące rozwijanie się handlu i przemysłu, ta chluba krajów, zostających w pokoju, pomnożyło potrzeby tej gałęzi i wymaga nastręczenia ich obfitości wielorakiego odbytu. Wolą moją było, przeznaczyć oddzielnego ministra do przedstawiania mi wszystkiego, co sprzyjać może téj ciągle wzrastającéj działalności. Jakkolwiek stosunki religji z wychowaniem ludzi bliskie siebie być mogą, jednakże zdawało mi się, że należy oddzielić publiczną instrukcję od spraw duchownych; rozkazałem więc rozłączyć te dwa przedmioty. Ponieważ

wolą jest moją, nadaną przez brata mojego ustawę, któréj utrzymanie zaprzysiągłem, coraz bardziéj ustalać w krajach moich, przeto usiłować będę, aby z mądrością pracowano nad postawieniem prawodastwa naszego w zgodności z samą konstytucją. Kilka ważnych przedmiotów administracji publicznéj zalecono mojéj uwadze. Przekonany, że siła tronu, po opiece boskiéj, na zachowaniu praw polega, rozkazałem rozważyć gruntownie te przedmioty, aby tym sposobem najświetniéj wykryła się prawda, ta pierwsza monarchów i ludów potrzeba. Szczęście Francji, Mości Panowie, jest przedmiotem wszystkich moich życzeń i myśli. Aby je zapewnić, będę wiedział, jak utrzymać silną i ochronną powagę mojéj korony. Polegam wszakże Mości Panowie, i polegam bardzo mocno na pomocy waszego światła i na zgodności waszych uczuć. Słowo królewskie, wzywające zgromadzenie szanownych mężów do zgody, trafi pewnie tylko do serc dobrych, gotowych go wysłuchać i głosowi jego odpowiedzieć."— Po skończonéj mowie rozległ się w sali powszechny okrzyk: „Niech żyje król!", Kanclerz odczytał następnie formułę przysięgi dla parów i dla deputowanych, odebrał przysięgę od jednych i drugich i ogłosił sejm za otwarty. Król wrócił do zamku w tym samym porządku śród okrzyków i huku dział. (G. F.)

HISZPANJA. — z *Barcelony dnia* 23 *stycznia*. W téj chwili wysyłają 300 ludzi z gwardji do Girony, gdzie jak mówią odkryto nowe zamachy dążące do zbuntowania tego miasta i jego okolic. Zdaje się, że odkrycie to nabawia rząd niespokojnością, i dla tego wyséla on gwardje jako jedynego żołnierza na którym jeszcze z pewnością polegać może. — P. Calomarde wysłał w sobotę, nadzwyczajnego gońca do Paryża; chce on mieć pewność, jak dalece teraznie sze ministerjum za ustalone uważać trzeba, i w jakim sposobie względem Hiszpanji postępować będzie. — *Dnia* 26 *stycznia*. — Rozruchy często się jeszcze wydarzają: hr. Espagna wysłał czterech pułkowników z mocnemi oddziałami wojska na przytłumienie rozruchów i utrzymanie wolnéj kommunikacji między Saragossą, Walencją i Gironą. Król przychodzi do zdrowia i za kilka dni wyjedzie z Barcelony.

z *Madrytu d.* 24 *stycznia*. — Rada stanu skończyła już redakcje noty względem teraźniejszego położenia Hiszpanji, zażądanéj przez gabinet paryzki; słychać, że przełożona będzie jenerałowi Campo Sagrado, aby dał o niéj zdanie swoje, i wnoszą ztąd, że jenerał ten będzie mianowany ministrem wojny. — Wojsko francuzkie oddali się z Hiszpanji w ciągu dwóch miesięcy; już czynią przysposobienia do zastąpienia go przez wojsko krajowe. —Rada stanu zajmuje się od kilku dni bardzo pilnie ważnemi interessami jéj poleconemi; do tych należą mianowicie: 1) Wybór środków postępowania przeciwko krajom barbaryjskim, w przypadku wybuchnięcia wojny pomiędzy Portą i trzema mocarstwami sprzymierzonemi. 2) Nowy popis wojskowy w celu wzmocnienia regularnego wojska i utrzymania w Katalonji, gdy król ją opuści, przynajmniéj 20,000 ludzi. 3) Srodki wynalezienia funduszów na koszta takiego popisu. 4) Opłacenie haraczu cesarzowi marokańskiemu i dejowi tunetańskiemu. 5) Zgodzenie rozmaitych mocarstw względem zajęć i zaborów na morzu. 6) Zawarcie traktatu handlowego z krajami zjednoczonemi. 7) Zupełne opuszczenie Hiszpanji przez Francuzów. 8) Potrzebne ograniczenie względem wprowadzania płodów francuzkich. 9) Nowa taryffa celna. I nakoniec, 10) odesłanie wszystkich zbiegów portugalskich, bez różnicy, do ich ojczyzny. (G. B.)

PORTUGALIA. — z *Lisbony d.* 21 *stycznia*. Rejentka wydała wyrok zwołujący sejmujące stany na posiedzenie, na którém spodziewany niebawnie infant Don Miguel, wykona przysięgę przepisaną przez ustawę. Od dnia 20 b. m. wojsko jest już przygotowane na przyjęcie infanta. Gdy w izbie parów przełożył minister kopję wyroku rzeczonego, sprzeciwił się temu par Mespuittella, na zasadzie, że izba nie w tym sposobie, ale przez zapieczętowany list naczelnika rządu, wezwaną być winna. Zgodziła się izba na ten wniosek, i uczynione przez ministra zawiadomienie, uznano za niebyłe.

TURCJA. Admirałowie stojący przy Malcie, wydali rozkazy, do zaprowadzenia stałych komunikacji z Ankoną. — Ibrahim wykonywa od dawna powzięty zamysł przewiezienia wszystkich mieszkańców Peloponezu do Egiptu; jakoż zabrał wszystkich Greków z żonami i dziećmi z warowni Tornese i posłał ich do Egiptu. Tak więc nieszczęśliwi ci, zakończą dni swoje w niewoli. Słychać, że dowódcy eskadr sprzymierzonych dowiedziawszy się o tym gwałcie, posłali okręty do Nawawarinu, w celu położenia tamy, takim bezprawiom.— Zapewniają, że w Malcie urządzony będzie nie wielki korpus wojska do rozporządzenia Greków zostawiony; ma się składać z Hiszpanów uwolnionych od rządu swego a znajdujących się w Gibraltarze. (G. B.)

WŁOCHY. —*Dnia* 30 *stycznia*. Donoszą z Awezzano pod d. 8 b. m., że rozpoczęto znowu dalsze odkopywanie wodociągu Klaudjana przy Lago Fuccino, wstrzymane z powodu niedogodnéj pory roku. Odkryto już pięć studni, a spodziewają się, że przed majem dojdą aż do pochyłości góry; tak tedy, jedno z największych dzieł dawnych Rzymian, pierwotnemu swemu przeznaczeniu przywrócone zostanie. — W roskopywaniach ogrodu kanoników lateraneńskich w Rzymie, znaleziono statuę Wespazjana i córki jego Julji; obie z marmuru posągowego, odznaczające się szczególniéj wykończeniem draperji. Tamże znaleziono kolosalną głowę Junony, w najpiękniéjszym stylu greckim; a ponieważ widoczną jest rzeczą, iż należała do całego posągu, spodziewają się odkryć resztę tego pięknego zabytku starożytności.

Widowiska w Stolicy.

Teatr francuzki.—Dziś komedja Tartuffe i Les premiéres Amours.

Menażerja zwierząt P. Lehmann na Nalewkach w tyle ogrodu Krasińskich.

Na krakowskiém przedmieściu pod Nrem 411 gabinet fizyczny, optyczny i mechaniczny P. Michault.

(*W drukarni przy ulicy Nowomiejskiéj pod Nrem* 163.)